

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

## REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-3-283 (Önaraştırma)  
Karar Sayısı : 12-08/241-72  
Karar Tarihi : 23.02.2012

### A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

**Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
**Üyeler** : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,  
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,  
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

**B. RAPORTÖRLER:** Hüseyin COŞGUN, Didem ULUÇ

### C. BAŞVURUDA

20

**BULUNAN** :- Ahmet ACAR  
Yeni Mah. Yeldeğirmeni Cad. No:78/B Yenipazar / Aydın  
  
- Osman Ender KARATAŞ  
Camikebir Mah. Çayır Sok. No:5 Şarkikaraağaç / Isparta

### D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:

Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği  
Eskişehir Yolu üzeri, Mustafa Kemal Mah. 2120 Cadde, No: 5  
Gözüm İş Merkezi Daire: 1-2 06520 Çankaya / Ankara

30

**E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği (Merkez Birlik)'nin ülkedeki yetiştirici birliklerini kapsayacak şekilde uyguladığı suni tohumlama ücretlerinin, serbest veterinerlerin aldığı ücrete oranla düşük olduğu ve bu suretle rekabetin kısıtlandığı iddiaları.

**F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle; Merkez Birlik'in, bünyesinde bulunan ülkedeki yetiştirici birliklerini içerecek şekilde uyguladığı suni tohumlama ücretlerinin, serbest veterinerlerin aldığı ücrete oranla düşük olduğu ve bu suretle rekabetin engellendiği belirtilerek, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

40

**G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.11.2011 tarih ve 7734 sayı; 21.11.2011 tarih ve 7913 sayı ile giren başvurular üzerine hazırlanan 23.11.2011 tarih ve 2011-3-283/İİ-11-424.SI sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 13.02.2012 tarih ve 2011-3-283/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

**H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; başvuruya konu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikayetin reddedilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

## I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

### I.1. İlgili Teşebbüs: Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği (Merkez Birlik)

60 Damızlık sığır yetiştirici birliklerinin (Birlikler) kurulmasına ilişkin temel düzenleme niteliğinde olan 28.02.2001 tarih ve 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu'nun 4. maddesinde, hayvan ıslahı ve hayvansal üretim amacı ile tüzel kişiliğe sahip olan, özel hukuk hükümlerine tabi kooperatif niteliğinde birlikler kurulabileceği hükme bağlanmıştır. Anılan Kanun'un 10. maddesinde, hayvan ırklarının ıslahı amacı ile tabii tohumlama, suni tohumlama gibi faaliyetlerin, kamu kurum ve kuruluşları ile suni tohumlama yapmak üzere Tarım ve Köy İşleri Bakanlığında (Bakanlık) izin alan gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından ücret karşılığında yapılacağına dair hüküm bulunmaktadır.

70 Benzer bir düzenlemenin yer aldığı 13.06.2010 tarih ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu (5996 sayılı Kanun)'nun 10. maddesinde, hayvan gen kaynaklarının korunması, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlama amacına yönelik olarak gerçek veya tüzel kişilerin özel hukuk hükümlerine tabi Birlikler şeklinde organizasyonlar kurabileceği ve bunların 24.04.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanacağı ifade edilmektedir. Bakanlık yukarıda sayılan konularda bu organizasyonlarla işbirliği yapma ve bunların bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerini kontrol etme yetkisine sahiptir. Ayrıca, Birlikler; Merkez Birliği şeklinde örgütlenebilir ve ihtiyaç duyduğu yerlerde şube açabilir, asli görevlerini yürütmek üzere teknik ve sağlık personeli (veteriner hekim) çalıştırabilir. Bakanlık; Birlikler'e teknik hizmetler, sağlık hizmetleri ve eğitim konusunda gerektiğinde aynî ve nakdî destek verebilir, Birlikler'in personel ve tesislerinden yararlanma talebinde bulunabilir.

80 Öte yandan, şikâyete konu suni tohumlama uygulamalarının düzenlenmesi, denetlenmesi ve uygulama izinlerinin verilmesine ilişkin esaslar 01.12.2011 tarih ve 28136 sayılı Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama Ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelikte yer almaktadır. Anılan düzenlemenin 5. maddesine göre suni tohumlama uygulaması yapmaya yetkili olanlar, Bakanlık tarafından düzenlenen kursta başarılı olan veteriner hekim veya veteriner hekim sorumluluğunda veteriner sağlık teknisyenleridir.

90 Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan ve tüzel kişiliğe sahip Veteriner Hekimler Odasına (Oda) kayıt olmakla yükümlü bulunan veterinerler, serbest veteriner olarak çalışabildikleri gibi, Birlikler bünyesinde de istihdam edilebilmektedir. Nitekim 5996 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca Birlikler'in asli görevlerini yürütmek amacıyla teknik ve sağlık personeli istihdam etme ve dolayısıyla veteriner hekimler aracılığıyla suni tohumlama uygulamalarını yürütme yetkileri bulunmaktadır. Uygulamada, serbest veteriner hekimler suni tohumlama ücretini 6343 sayılı Kanun uyarınca Oda idare heyeti tarafından kararlaştırılan asgari tedavi ücret tarifesi üzerinden, uygulama başına ücret almak suretiyle gerçekleştirmektedirler. Öte yandan, Birlikler bünyesinde istihdam edilen veteriner hekimler, yine Oda'ya kayıtlı olmakla birlikte, serbest veteriner hekimlerden farklı olarak bağlı oldukları Birlik'te kadrolu ve sözleşme karşılığı çalışmaktadırlar. Mevcut durumda, Merkez Birlik üst örgütü bünyesinde faaliyet gösteren 77 yetiştirici birlik, *her ilde ve bağlı ilçelerde birliğe üye olan çiftçilerle sınırlı olmak üzere* anılan suni tohumlama uygulamasını kadrolu olarak istihdam ettiği veteriner hekimler vasıtasıyla gerçekleştirmekte, ayrıca Birlikler'in faaliyet göstermediği bazı il ve ilçelerde serbest veterinerlerle anlaşma yaparak üyelerine suni tohumlama hizmetini vermektedir. Söz konusu hizmet dolayısıyla çiftçiden alınacak olan ve Merkez Birlik Yönetim Kurulu tarafından belirlenen suni tohumlama ücreti, çiftçilere devlet tarafından verilen mali desteklemelerden düşülmek suretiyle tahsil

**12-08/241-72**

edilmektedir.

## **I.2. İlgili Pazar**

### **I.2.1. İlgili Ürün Pazarı ve İlgili Coğrafi Pazar**

110

Dosya kapsamında, ilgili ürün pazarının “hayvancılık alanında suni tohumlama hizmetleri” pazarı olarak belirlenmesi mümkün olmakla birlikte, sonuç açısından herhangi bir farklılık söz konusu olmayacağından ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

### **I.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme**

120

Merkez Birlik ve bağlı Birlikler, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'na göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlandıklarından, üye çiftçilere suni tohumlamanın da içinde bulunduğu pek çok uygulamayı serbest piyasa koşullarına göre daha uygun fiyat ile gerçekleştirmektedir. Anılan uygulama için Merkez Birlik tarafından öngörülen ücretin, devlet tarafından verilen mali desteklemelerden düşülmek suretiyle tahsil edilmesi de çiftçi üyeler için ekonomiktir.

130

Merkez Birlik ve Birlikler tarafından gerçekleştirilen işlem, Bakanlık tarafından kendilerine hayvan ıslahı ve gerek tabii gerekse suni tohumlama konusunda verilen yetkilerin kullanılması niteliğinde olan ve esas olarak hayvan ıslahı hizmetlerinin kaliteli ve ucuza sunulması amacını taşıyan, hayvancılık piyasasının düzenlemesi ve istikrarı gayesiyle kamusal bir yetki kullanılarak yapılmış bir işlem niteliğindedir. Dolayısıyla söz konusu uygulamaların, 4054 sayılı Kanun kapsamında rekabeti kısıtlayabilecek bir teşebbüs faaliyetinden ziyade, devletin düzenleme saikin de rol oynadığı bir hizmet sunumu olduğu kanaatine varılmıştır.

## **J. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.